

Luonnonsuojeluliitto Tapiola ry

rek.nro 215.877

Postiosoite:

Laihasentie 34, 35990 KOLHO

gsm: 358 (0)45 110 3316

email: info@tapiolary.com

10.10.2021

Maa- ja metsätalousvaliokunta

MmV@eduskunta.fi

Lausunto asiassa KAA 4/2020 vp

Luonnonsuojeluliitto Tapiola (jäljempänä Liitto) kiittää valiokuntaa lausuntopyynnöstä ja toteaa asiasta seuraavaa:

Lainsäädännöllinen viitekehys ei ensinnäkään tunne ns. ”kannanhoidollista metsästystä”, vaan kyse on luontodirektiivin 16 artiklan (1e) poikkeamaperusteen mukaisesta menettelystä. Artikla 12 mukaan sutta ei Suomessa poronhoitoalueen ulkopuolella voi ensinkään metsästää, vaan käytännössä kyse on siis aina suojelusta poikkeamisesta. Liitto muistuttaa, että direktiivi on jäsenvaltioita velvoittava, jolloin kansallisen lainsäädännön tulee olla yhtenevä direktiivin kanssa. Tältä osin luontodirektiivi on Suomessa toimeenpantu erityisedellytyksiltään metsästyslain 41 a §, 3 momentissa. Tässä kohtaa mainittakoon, että direktiivi edellyttäisi myös sitä, että saaliin jääminen metsästäjän haltuun tulisi olla tapauskohtaisesti erityisesti perusteltu. Suojelusta poikkeaminen ei riitä edellytykseksi sille, että saalis tulisi erityisesti jäädä metsästäjän haltuun (vrt, valkoposkihanhi). Tältä osin lainsäädäntö vaatisi täsmennyksen.

Tällä hetkellä lainsäädäntö ei aseta laadullista ylärajaa sille, millä luotettavuuden tasolla suden kannanarviointi voidaan tehdä. Direktiivi edellyttää parhaan mahdollisen käytettävissä olevan tieteellisen metodin käyttöä. Kanta-arvion tekee Luonnonvarakeskus, jonka tehtävistä säädetään lailla. Laissa annetaan valtioneuvostolle toimivalta asetuksella tarkentaa sääntelyä ja tätä voidaan lain mukaan tämentää myös

Luonnonsuojeluliitto Tapiola ry

rek.nro 215.877

Postiosoite: Laihasentie 34, 35990 KOLHO

gsm: 358 (0)45 110 3316, email: info@tapiolary.com

Luonnonvarakeskuksen omalla työjärjestyksellä. Suden kanta arvio ei edellytä lakimuutoksia tullakseen tehdyksi parhaalla mahdollisella tavalla.

Suden lajipuhtaus varmistetaan parhaiten sillä, että Suomen susikanta saavuttaisi suotuisan suojelun tason. Olemassa oleva lainsäädäntö mahdollistaa tämän tavoitteen. Tällä hetkellä käytössä on erittäin korkealaatuinen DNA-analysointitekniikka. Järjestelmän heikoin kohta on näytteiden keruu ja resurssipula. Hallinnon ensisijainen tehtävä tämän osalta olisikin osoittaa riittävä taloudellinen- ja henkilöresurssi. Asia ei edellytä muutoksia lainsäädäntöön.

Poliisihallitus on antanut lain poliisin hallinnosta (110/1992/ 4§) perusteella asiasta ohjeen (POL-2020-6759) 4.11.2020 poliisin toiminnasta suurpeto- ja villisikatilanteessa. Ohje on valtakunnallinen ja siinä on huomioitu suden kannanhoitosuunnitelmassa esitetyt linjaukset. Ohje velvoittaa poliisia valtakunnallisesti siten, kuin poliisihallituksen ohjeessa ylipäättään on mahdollista tällaisia ohjeita antaa. Poliisilaissa itsessään on olemassa pykälä siitä, milloin poliisin toimintakynnys ylittyy. Uhkaa ja vaaraa aiheuttavat eläimet kuuluvat poliisin toimialan piiriin. Lakimuutosta ei tarvita.

On huomioitava, että korkein hallinto-oikeus on aloitteessa viitattua ratkaisua tehdessään toiminut juuri nykyisen lain puitteissa. Poikkeusluvan perusteet on siis jo sisällytetty olemassa olevaan lainsäädäntöön. Lakimuutosta ei tarvita.

”Valitettaessa kannanhoidolliseen metsästykseen myönnetystä luvasta sekä uhkaa tai vaaraa aiheuttavan suden poistamiseen myönnetystä luvasta valitus tulee käsitellä lain velvoittamana nopeasti.” On aina eduksi, mikäli asiat käsitellään nopeasti, mutta on huomioitava tarkkaan millaisia asiakokonaisuuksia hallinto-oikeuksissa käsitellään ja tulee miettiä, onko asia rinnasteinen esimerkiksi lastensuojelullisten asioiden kanssa ja siten priorisoitava samalle tasolle. Onko asian yhteiskunnallinen merkitys yhtä suuri? Välittömästi henkeä ja terveyttä uhkaavissa tilanteissa poliisilla on asiassa täysi toimivalta.

Liitto muistuttaa maa- ja metsätalousvaliokuntaa siitä, että luontodirektiiviä ei ole säädetty ja toimeenpantu siksi, että sillä varmistettaisiin saaliin saaminen. Tämä on direktiivin tarkoituksen ja hengen vastaista. Direktiivin mukaan suojelusta voidaan poiketa pakottavista syistä, jotka ovat aina vahvasti vallitsevaan tilanteeseen sidoksissa. Ajan kuluessa olosuhteet voivat hyvinkin radikaalisti muuttua. Tällöin olosuhteiden olemassaolosta luvan myöntämiseen nähden on uudelleen varmistuttava.

Koska susi on uhanalainen laji, on sen paikkatiedon hyödyntäminen muuhun kuin tutkimukseen jo lähtökohtaisesti varsin kyseenalaista. Mikäli tietoa käytetään johonkin muuhun, on hyödyn oltava täysin kiistaton suojelun intressissä. On kyettävä lisäksi varmistumaan siitä, että tietoa ei ole mahdollista käyttää väärin, esimerkiksi suden laittomaan tappamiseen.

Luonnonsuojeluliitto Tapiola ry

rek.nro 215.877

Postiosoite: Laihasentie 34, 35990 KOLHO

gsm: 358 (0)45 110 3316, email: info@tapiolary.com

Liitto muistuttaa vielä valiokuntaa siitä, että suden suojelun normistoa heikentävää lainsäädäntöä ei ole kansallisesti mahdollista säätää, koska silloin rikotaan EU:n perustamissopimusta.

Edellä esitetyn valossa aloitteessa ei ole esitetty sellaisia seikkoja, jotka edellyttäisivät uutta lainsäädäntöä.

Luonnonsuojeluliitto Tapiola

Leena Iivonen
puheenjohtaja

Reija Laurila
varapuheenjohtaja

Luonnonsuojeluliitto Tapiola ry

rek.nro 215.877

Postiosoite: Laihasentie 34, 35990 KOLHO

gsm: 358 (0)45 110 3316, email: info@tapiolary.com